

Zeréck
aus der Musterung,
de 5. Oktober
1941

(geweschte Bei-
vu léns vrechto)
SIEBENALER RENÉ †
BROBSOM LÉON †
MOSSONG LÉON †
ADAM NIC
BROBSOM PIR †
(emme gebéck)
WAGNER NIC †
CONTER J.P. †
LENERTZ POL
HEINTZ NIC
LENTZ JOS †
(an der Mët sézt)
WAHL MARTIN

Foto: NIC ADAM

10. Oktober 1941

E wichtige Datum an der Geschicht vun éisem Land. De Gauleiter Simon hat geplangt, duerch eng sougenannt "Personenstandsaufnahme" d'Letzt énnerschreiwene ze loosse, datt éis "Muttersprache" an éis "Volkszugehörigkeit" däitsch soll sin. Hien hätt domat d'Mëttel an d'Hand kréit, fir éis Jongen, déi en elo schunn an den "Arbeitsdienst" gezwongen hat, och an de Militärdéngst ze forcéieren.

D'Resistenz as an Aktioun getrueden an huet Flugziedele verdeelt an énnert d'Diren eragestach:

Un all trei Lëtzebuurger

Léif Lëtzebuurger:
Dir eleng wësst, wat fir eng Sprooch Är Mammesprooch as:
Nëmmen déi, déi Är Mamm tech geléiert huet.
Schreift duerfir op den Ziedel, deen der de 7. Oktober kréit,
d'éck a fest hannert 'Staatsangehörigkeit', 'Muttersprache'
a 'Volkszugehörigkeit':
Lëtzebu r g e r .

Mir si Lëtzebuurger a mir wëllen et bleiwen

D'Resultat vun dësem kamoufléierte "Plébiscite" vum 10. Oktober war nach nët ganz ausgeziet, du huet de Gauleiter d'Blamage, déi d'Lëtzebuurger em verpasst haten, schunn agesein an huet alles ofgebrach.

D'Resultat war: Op déi dräi Froen, "Staatsangehörigkeit", "Muttersprache" a "Volkszugehörigkeit" haten d'Lëtzebuurger mat 96% "lëtzebuergesch" geäntwert.

14. November 1941

D'preisesch Luftwaffe zerstéiert an England déi grouss Industriestad Coventry.

7. Dezember 1941

Japan iwverfällt ganz onerwaart Pearl Harbor op Hawaii an zerstéiert e groussen Deel vun der amerikanescher Flott.

Och
di protzeg
Nazipropaganda
konnt
de Preisen
d'Blamage
beim Referen-
dium nët
erspueren

En trauregt Ereignes 1941 hei zu Befort

Wéi den Hitler déi jiddesch Bevölkerong an Däitschland verfollegt a verschlefe gelooss huet, sin e puer jong Judden op Befort kom an hun eng Zäitlaang a verschidenen Hotele gewunnt, waarscheinlech fir op eng Méiglechkeet ze waarden, an d'Ausland ze kommen.

Hei am Duerf hat schun eng Zäitlaang eng gewësse Madame Juda mat hirem Fils Karel gewunnt. Si haten hiirt Haus am Huelewee, do wou elo d'Firma Isolux-Isorast dran as.

Enges Daags, géint Enn 1941, gi si festgeholl a fortgefouert. De Karel koum op Wittlich op d'Autobunn schaffen, séng Mamm awer op Theresienstadt, e Getto fir Judden. Déi doranner komm sin, ware fir d'Gaskum-mer bestëmmt, a kee Mënsch huet si je erëmgesein. Honnertausende sin do vergaast gin, an d'Madame Juda, 54 Jar al, wäert mat Sécherheet dat selwecht Schicksal erlidde hun.

Nodeem d'Mamm fort war, as de Karel zu Wittlich fortgelaaf. Duerch Bëscher, Waasser an Hecken as hien op denen onméiglechen Emweër bis an d'Schwäiz kom. Do gët hie vun de Schwäizer festgeholl a schu wollte si hien de Preisen ausliwweren. Op sei Biedelen hin hu si hie goe gelooss.

No Woche koum de Karel endlech erëm zu Befort un. A sénger Strooss, e puer Haiser méi wäit, koum hie bei der Famille Jodocy-Godfroid, kleng Bauerleett, énnerrdaach bis zur Liberatioun am September 1944.

Gläich huet de Karel sech der Resistenz ugeschloss an no der 1. Liberatioun énnert dem Kommando vun der Gendarmerie Befort Déngst gemaach. Befort war deemools geleet vun dräi gebiertege Beforter Gendaamen. Chef war de Paul Lenertz mat de Gendaarme Mett Heintz vun der Häd an Nic. Dostert aus der Kräizla.

Trotz grousser Gefar, déi nach émmer bestanen huet, war de Karel émmer derbäi fir an der Beforter Émgéigend kontrolléieren ze gon.

Der Madame Juda an dem Karel hiirt Verbrëche war an den Ae vun den Nazien nëmmen: Si ware Judden.

11. Dezember 1941

Däitschland erklärt Amerika de Kréich.

15. Januar 1942

D'Lëtzebuurger Exilregirong erklärt de Preisen de Kréich.

19. Mee 1942

Mat alle Mëttele as verséicht gin, der Resistenz op d'Spur ze kommen. Duerch en Dokument, dat der Gestapo an d'Fanger gefall war, gouwe vill Resistenzler verhaft a brutale Verhéieren énnerrzunn. Vill sin der an d'Prisonen a Konzentratiounslager komm a sin e Wee gaangen, vun deem der vill nët méi erëm komm sin.

Och hei zu Befort sin d'Gestapomänner (Geheime Staatspolizei) den 19. Mee opgedaucht, hu 6 Mann vun der LPL-Sektioun Befort verhaft an hun se an de Prision an de Gronn gefouert.

Et waren dat:

ADAM	COUNT,	28 Jar al,	Metzlermeester;
BARTIMES	LÉON,	26 Jar al,	Schneeddermeester;
CONTER	PIIT,	23 Jar al,	Schoustermeester;
DONVEN	LÉON,	23 Jar al,	Bürobeamten;
LORANG	PIERRE,	27 Jar al,	Schräiner;
SCHILLING	LÉON,	24 Jar al,	Bauer a Fouermann.